

REFERAT Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer 2014-2017 d. 13-11-2014

Mødedato Torsdag d. 13. november 2014 kl. 10:00

Mødested Strøjer Tegl

Mødedeltagere Niels Erik Søndergaard, O (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Revision af råstofplan 2012.....	3
Forslag til tillæg nr. 5 til råstofplan 2012. Råstofgraveområder for rødbrændende og gulbrændende	6
Ansøgning om tillæg til råstofplan 2012. Råstofgraveområde ved Bastrup i Varde Kommune.....	9
Eventuelt.....	12
Næste møde.....	14

Punkt 1: Revision af råstofplan 2012

14/42187

Bilag

Indkaldelse af idéer og forslag - status på råstofområdet og hovedspørgsmål

Revision af råstofplan 2012

RESUMÉ

Regionsrådet skal gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision. Regionsrådet besluttede i 2010 at revidere den daværende råstofplan og udarbejdede derfor Råstofplan 2012. Regionsrådet skal nu tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af Råstofplan 2012.

Sagsfremstilling

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning af den fremtidige indvinding.

Det skal samtidig sikres, at der er balance mellem behovet for råstoffer og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt, hvor råstofferne udvindes. Den regionale råstofplan er et led i at skabe denne balance. Regionsrådet er gennem råstofloven forpligtet til at gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision. Dette skal ske på baggrund af en redegørelse, der skal udsendes i offentlig høring. På dette grundlag beslutter regionsrådet, om der er behov for at revidere råstofplanen.

Status på området

Ved udarbejdelsen af Råstofplan 2012, blev det tilstræbt at udlægge graveområder svarende til efterspørgslen på råstoffer i de kommende 24 år (to planperioder) i hvert af delområderne Sønderjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og på Fyn. Råstofplanen viste, at regionen som helhed havde ressourcer til at dække behovet i de kommende 24 år, men opgørelsen for de 4 delområder viste også, at ressourcerne er meget skævt fordelt. Ressourceopgørelsen viste, at strategiens mål kun kunne opfyldes i Sønderjylland og Trekantområdet med udgangspunkt i 2012.

Målet med en forsyningshorisont på 24 år i alle delområderne kan fortsat ikke opfyldes med de udlæg, der er i råstofplan 2012, heller ikke med de tillæg der er under udarbejdelse. Forsyningshorisonten er siden, at råstofplanen blev vedtaget, blevet afkortet gennem 2 års indvinding.

De uopfyldte mål i Råstofplan 2012 rejser følgende spørgsmål i forhold til, om råstofplanen bør revideres:

- Skal der udlægges nye graveområder for sand, grus og sten for at leve op til strategien?
- Skal strategiens grundlæggende principper, herunder forsyningsmålsætningen, revideres?

eller

- Finder regionsrådet, at der ikke er grundlag for at revidere råstofplanen

Regionen har siden vedtagelsen af råstofplan 2012 udført kortlægning af råstofferne i en række områder. Denne råstofkortlægning kan danne grundlag for udlæg af graveområder og justering af interesseområder.

Ansvar for at give tilladelser til råstofindvinding er flyttet fra kommunerne til regionerne pr. 1. juli 2014. Der vil derfor alene af den grund være relevant med en konsekvensrettelse af retningslinjerne, og det bør overvejes, om ændringerne i kompetencen giver anledning til ændringer i retningslinjernes indhold.

Dette rejser følgende spørgsmål:

- Er der anledning til at ændre i retningslinjernes indhold i anledning af kompetenceoverførslen?

En redegørelse for hovedproblemstillingerne og status på området kan findes i bilaget "*Indkaldelse af idéer og forslag til Råstofplan 2016 - status på råstofområdet og hovedspørgsmål*".

Planprocessen

Hvis regionsrådet beslutter, at der *ikke* er behov for at revidere råstofplanen, fortsætter Råstofplan 2012 med at være gældende. Råstofplan 2012 er gyldig frem til 2024.

Hvis regionsrådet beslutter at revidere råstofplanen, vil dette indebære en hørings- og vedtagelsesproces for hele planen.

Før udarbejdelsen af et forslag til råstofplan 2016, skal regionsrådet indkalde idéer og forslag med henblik på planlægningsarbejdet (for-offentlighedsfasen). Indkaldelsen skal indeholde en beskrivelse af status på området (redegørelse) og beskrivelse af hovedspørgsmål for den kommende planlægning. Indkaldelsen sker med en svarfrist på min. 8 uger.

På baggrund af de indkomne bemærkninger, idéer og forslag udarbejder regionsrådet derefter et forslag til

Råstofplan 2016.

Hvis regionsrådet vedtager et forslag til råstofplan, skal det fremlægges i offentlig høring i min. 8 uger.

Regionsrådets forslag til revideret råstofplan forventes at kunne være vedtaget og offentliggjort senest den 1. januar 2016, såfremt planlægningsprocessen besluttet og sættes i gang nu.

Samtidig med offentliggørelse vil forslaget blive udsendt til partshøring hos lodsejere, der har ejendomme indenfor nye, planlagte graveområde og beboere i nærmeste boliger. På baggrund af høringssvarene foretages evt. ændringer i forslag til råstofplanen, hvorefter regionsrådet beslutter, om det justerede forslag til råstofplan skal vedtages endeligt.

Det forventes, at regionsrådet kan tage endelig stilling til en revideret råstofplan inden udgangen af 2016. Afgørelsen i regionsrådet kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet, dog kun vedrørende retlige forhold.

INDSTILLING

Det indstilles:

- At udvalget anbefaler regionsrådet, at igangsætte en revision af Råstofplan 2012.
- At fremlægge "Indkaldelse af idéer og forslag til Råstofplan 2016 - status på råstofområdet og hovedspørgsmål" i offentlig høring i 8 uger med henblik på det videre planlægningsarbejde.

BESLUTNING I UDVALGET FOR MILJØ, JORDFORURENING OG RÅSTOFFER DEN 13-11-2014

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Niels Erik Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 2: Forslag til tillæg nr. 5 til råstofplan 2012. Råstofgraveområder for rødbrændende og gulbrændende ler på Fyn

13/21332

Bilag

Forslag- Tillæg nr. 5 til råstofplan - rød- og gulbrændende ler på Fyn

Bilag 1- Kortbilag

Bilag 2 - Miljøvurderinger for enkeltområder

Bilag 3 - Landskabskarakteranalyse - Vissenbjerg-området

Bilag 3A - Landskabskarakteranalyse

Forslag til tillæg nr. 5 til råstofplan 2012. Råstofgraveområder for rødbrændende og gulbrændende ler på Fyn

RESUMÉ

Regionsrådet har på mødet den 28. oktober 2013 besluttet at påbegynde planprocessen for tillæg til Råstofplan 2012 for ler på Fyn. På denne baggrund anbefales *Forslag til tillæg nr. 5 til Råstofplan 2012 – Rød- og Gulbrændende ler på Fyn* fremlagt i offentlig høring i 8 uger.

Sagsfremstilling

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning af den fremtidige indvinding.

Det skal samtidig sikres, at der er balance mellem behovet for at skabe vækst og udvikling og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt, hvor råstofferne udvindes. Råstofplanen er et led i at skabe denne balance.

Regionsrådet tilkendegiver i Råstofplan 2012, at teglværksindustrien bør sikres forsyning med råstoffer inden for en afstand på 30 km fra teglværkerne og tilkendegiver samtidig, at man vil arbejde for, at de anmeldte rettigheder udlægges som graveområder.

På Fyn er der ikke udlagt graveområder for ler i råstofplan 2012, men kun interesseområder. Det betyder, at de anmeldte rettigheder på Fyn ikke er udlagt som graveområder i råstofplan 2012.

Samtidig er der foretaget en ler-kortlægning, der kan danne udgangspunkt for udlægning af graveområder for ler.

Der har været indkaldt ideer og forslag i perioden 4. november 2013 til 10. januar 2014. Der kom ingen ideer og forslag i høringsperioden. Region Syddanmark har den 27. oktober 2014 modtaget forsinket udtalelse fra Danmarks Naturfredningsforenings Odense afdeling, hvori foreningen udtaler sig imod et eventuelt udlæg af Øghaven som graveområde.

Administrationen har foretaget en miljøvurdering af potentielle muligheder for udlæg af graveområder på Fyn, og på dette grundlag – og i dialog med erhverv og kommuner - er der udarbejdet et forslag til råstofplantillæg.

Der foreslås udlagt 2 graveområder for rød- og gulbrændende ler og 3 graveområder for rødbrændende ler i Vissenbjerg-området.

Endvidere foreslås udlagt 1 graveområde for rød- og gulbrændende ler samt arealer til rødbrændende ler i 2 områder på Sydfyn.

Der henvises til kortbilagene.

Det foreslås, at indvindingen i videst muligt omfang skal henvises til disse graveområder, og derfor er der samtidig foreslået en indskrænkning på Fyn og øer af mulighederne for at kunne få tilladelse til indvinding af rødbrændende ler uden for graveområderne, idet retningslinje 4.4.3 i råstofplan 2012 ophæves på Fyn og øer.

Der er endvidere foreslået justeringer og ændringer af udlæggene af interesseområder for ler på Fyn.

Der er beregnet en forsyningshorisont på 72 år med de pågældende udlæg til rødbrændende ler og på 79 år for gulbrændende ler.

Administrationen vurderer, at der på baggrund af miljøvurderingen og på baggrund af interessen for udvinding af leret, er udvalgt de områder, der har den mest begrænsede negative effekt på miljøet samtidig med, at erhvervets interesser tilgodeses.

Planprocessen herefter

Hvis regionsrådet vedtager forslaget, skal det fremlægges i offentlig høring i 8 uger. Samtidig med offentliggørelse vil forslaget blive udsendt til partshøring hos lodsejere, der har ejendomme indenfor de planlagte graveområder og beboere i nærmeste boliger.

På baggrund af høringssvarene foretages evt. ændringer i forslag til råstofplantillæg, hvorefter regionsrådet beslutter, om det justerede forslag til råstofplantillæg skal vedtages endeligt.

Afgørelsen i regionsrådet kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet, dog kun vedrørende retlige forhold.

INDSTILLING

Det indstilles:

At udvalget indstiller til regionsrådet, at forslag til tillæg nr. 5 til Råstofplan 2012 – "Rød- og gulbrændende ler på Fyn" udsendes i offentlig høring i mindst 8 uger med frist for bemærkninger til 1. april 2015.

BESLUTNING I UDVALGET FOR MILJØ, JORDFORURENING OG RÅSTOFFER DEN 13-11-2014

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Niels Erik Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Ansøgning om tillæg til råstofplan 2012. Råstofgraveområde ved Bastrup i Varde Kommune

12/14711

Bilag

Miljøvurdering af ansøgning - Bastrup i Varde kommune

Ansøgning om tillæg til råstofplan 2012. Råstofgraveområde ved Bastrup i Varde Kommune

RESUMÉ

Regionsrådet har på mødet den 16. december 2013 besluttet at påbegynde planprocessen for 6 ansøgninger om tillæg for sand, grus og sten til Råstofplan 2012. Administrationen har udarbejdet en miljøvurdering for ansøgning nr. 5 for et område ved Bastrup, Varde Kommune.

På baggrund af usikkerhed om muligheden for fremtidig forsyning med rent drikkevand til Varde By, anbefales det, at ansøgningen om udlæg af råstofgraveområde ved Bastrup ikke imødekommes.

Sagsfremstilling

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning af den fremtidige indvinding.

Det skal samtidig sikres, at der er balance mellem behovet for at skabe vækst og udvikling og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt, hvor råstofferne udvindes. Råstofplanen er et led i at skabe denne balance.

Ved udarbejdelsen af Råstofplan 2012, blev det tilstræbt at udlægge graveområder svarende til efterspørgslen på råstoffer i de kommende 24 år (to planperioder) i hvert af delområderne Sønderjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og på Fyn. Råstofplanen viser, at regionen som helhed har ressourcer til at dække behovet i de kommende 24 år, men opgørelsen for de 4 delområder viser også, at ressourcerne er meget skævt fordelt. Som følge af dette, er der i råstofplanens retningslinjer åbnet for at udarbejde tillæg til råstofplanen i de dele af regionen, hvor der forudses en mangelsituation.

Området

Jessen og Jakobsen Aps, har ansøgt om at få udlagt et nyt graveområde på 21 ha, som tillæg til Råstofplan 2012. Området er en del af matr.nr. 4i Lunderup Hdg., Varde Jorder og ligger ca. 3,5 km nord-nordøst for Varde ud til landevejen mellem Tarm og Esbjerg.

Området er i dag primært landbrugsjord og er udlagt som interesseområde i Råstofplan 2012.

I Sydvestjylland og i Trekantområdet er der et behov for yderligere graveområder til sikring af råstofforsyningen. Administrationen vurderer, at det ansøgte kan medvirke til at dække efterspørgslen efter råstoffer i Varde Kommune. Andelen af groft materiale i det ansøgte graveområde skønnes at være lidt lavere end gennemsnittet i eksisterende graveområder i Sydvestjylland og Varde Kommune. Ansøger angiver, at råstofferne kan anvendes dels til vejmaterialer og dels til betonmaterialer. Det er dog ikke dokumenteret med analyser.

Miljø og Råstoffer har udarbejdet en strategisk miljøvurdering for det ansøgte.

Det ansøgte areal er beliggende i et område, der er udpeget som område med drikkevandsinteresser, og mere end halvdelen af arealet er beliggende i det administrativt gældende indvindingsopland til Lerpøtvejens Vandværk, Varde Forsyning. Indvindingsboringerne ligger 2,5-3 km syd for det ansøgte areal.

Varde Forsyning har i 1998-2000 gennemført en undersøgelse i Bastrup Plantage umiddelbart syd for det ansøgte areal med henblik på etablering af et nyt kildefelt til vandværket, og selv om kildefeltet ikke er taget i brug, har forsyningen fortsat indvindingsinteresser her. Vandanalyser viser et højt nitrathold til ca. 75 meters dybde, og der er således tale om et meget sårbart magasin.

Siden det gældende indvindingsopland for Lerpøtvejens Vandværk blev beregnet, har forsyningen flyttet en del af indvindingen mod øst til et nyt kildefelt Carolinelunden.

Geofysiske undersøgelser peger på, at der måske findes et dybtliggende grundvandsmagasin i begravede dalstrukturer i området. Naturstyrelsen har igangsat en grundvandskortlægning i området, bl.a. med henblik på at afklare eksistensen af det dybtliggende magasin og på at fastlægge en ny afgrænsning af indvindingsoplandet til vandværket. Naturstyrelsens kortlægning forventes afsluttet og afrapporteret i 2015.

Da hovedparten af Lerpøtvejens Vandværks bynære indvindingsboringer er truet af forurening med bl.a. pesticider, planlægges hele indvindingen flyttet til kildefelterne i Bastrup Plantage og i Carolinelunden. Der findes i øjeblikket ingen kendte alternativer til disse kildefelter i området.

Lerpøtvejens Vandværk leverer ca. 1,4 mio. m³ vand om året svarende til ca. 90 % af Varde Forsynings totalt producerede vandmængde. Vandværkets indvinding er derfor helt afgørende for opretholdelse af områdets drikkevandsforsyning.

På baggrund af grundvandsmagasinet store sårbarhed, fraværet af aktuelt kendte alternative kildefelter og hensynet til drikkevandsforsyningssikkerheden anbefaler administrationen derfor et afslag på udlægning af graveområde på det ansøgte areal. Arealet fastholdes som råstofinteresseområde.

Planprocessen

Proceduren for et råstofplantillæg følger samme proces som udarbejdelsen af råstofplanen: Før udarbejdelsen af et forslag til råstofplantillæg, skal regionsrådet indkalde idéer og forslag med henblik på planlægningsarbejdet. Denne høring blev gennemført fra 17. december 2013 til 26. februar 2014.

Herefter udarbejder regionsrådet en miljørapport og evt. et forslag til råstofplantillæg. Det er først i denne fase, at hensyn til andre interesser afvejes. Det betyder, at det først er på dette tidspunkt, der kan tages stilling til, om en ansøgning skal afvises på baggrund af en negativ miljøpåvirkning. Administrationens vurdering af den mulige miljøpåvirkning forelægges nu for regionsrådet.

Hvis regionsrådet beslutter, at de miljømæssige forhold gør, at ansøgningen om råstofplantillæg ikke skal imødekommes, er denne afgørelse endelig.

Hvis regionsrådet vedtager et forslag til råstofplantillæg, skal det fremlægges i offentlig høring i 8 uger. Samtidig med offentliggørelse vil forslaget blive udsendt til partshøring hos lodsejere, der har ejendomme indenfor det planlagte graveområde og beboere i nærmeste boliger. På baggrund af høringssvarene foretages evt. ændringer i forslag til råstofplantillæg, hvorefter regionsrådet beslutter, om det justerede forslag til råstofplantillæg skal vedtages endeligt.

Afgørelsen i regionsrådet kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet, dog kun vedrørende retlige forhold.

INDSTILLING

Det indstilles:

At udvalget indstiller til regionsrådet, at ansøgning om tillæg til Råstofplan 2012 for et graveområde ved Bastrup i Varde Kommune ikke imødekommes.

BESLUTNING I UDVALGET FOR MILJØ, JORDFORURENING OG RÅSTOFFER DEN 13-11-2014

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Niels Erik Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Eventuelt

14/2715

Eventuelt

BESLUTNING I UDVALGET FOR MILJØ, JORDFORURENING OG RÅSTOFFER DEN 13-11-2014

Formanden orienterede om, at der den 19. november 2014 er pressearrangement i Kærgaard Plantage om den indsats, der gøres for at fjerne forureningen. Udvalgets medlemmer er velkomne til at deltage i arrangementet.

Jakob Sønderskov Weber orienterede om forslag til arbejdsplan for udvalget i 2015.

Niels Erik Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Næste møde

14/2715

Næste møde

RESUMÉ

Næste udvalgs møde er planlagt til torsdag den 11. december 2014 kl. 14-16. Efterfølgende har der vist sig mulighed for foruden udvalgs møde at besøge Kærgaard Plantage.

Det forslås, at udvalgs mødet og besøget finder sted torsdag den 11. december kl. 10.00-13.30 eller onsdag den 17. december 2014 kl. 10.00-13.30.

INDSTILLING

Det indstilles,

At udvalget beslutter, om udvalgs mødet og besøget i Kærgaard Plantage skal finde sted torsdag den 11. december kl. 10.00-13.30 eller onsdag den 17. december 2014 kl. 10.00-13.30.

BESLUTNING I UDVALGET FOR MILJØ, JORDFORURENING OG RÅSTOFFER DEN 13-11-2014

Næste møde er den 11. december 2014 kl. 10.00-12.00 i Regionshuset i Vejle.

Niels Erik Søndergaard deltog ikke i sagens behandling.